

Imprejurul Vostru ca o mamă duioasă, pe copiii noștri, depunând în inimile lor fragede cultul binelui și al frumosului. Ca o soră compătimitoare ajutați și mângâiați necontenit pe cei învățuți de soartă sau loviți de nenorociri. Înălțați cu un geniu bine-făcător în regiuni unde rari muritori ajung, răspândiți și de acolo bine-vestiți de acolo în lumea cea mare prin cântări armonioase înălțarea României, desăvirșită prin înțelepciunea și vitejia Soțului Vostru și Regelui nostru.

Prin aceleași însușiri, a sincerității inimii și a curățeniei sufletului, ați dat amândouă creațiunii românești dela Dunărea de Jos, o impulsie ale cărei rezultate nimeni nu le putea prevedea și pe care nimeni nu o mai poate împede a-și da roadele sale.

Urările ce depunem la picioarele Majestății Voastre în numele țării întregi sunt deci urări vii, sincere, călduroase, simțite și înțelese de toată suflarea românească.

Să trăiți Majestatea Voastră ani mulți, plini de mulțumire și de fericire, împreună cu Majestatea Sa Regele, cu Altețele Lor Regale Principele și Principesa României și Augustii Lor Copii.

Dl. Gr. Tocilescu, profesor universitar, a ținut la Ateneu o conferință, vorbind despre *Carmen Silva*, cu ocazia a 58 aniversare a M. S. Reginei.

Conferențiarul vorbind de *Carmen Silva*, pseudonimul literar sub care se ascunde Augusta suverană a ținut să prezinte pe M. S. ca copilă, ca femeie și mamă, ca Regină și în sfârșit ca poetă.

Dl. Gr. Tocilescu, și-a ținut conferința arătând distinsa viață din care se trage scumpa noastră Regină.

Era natural că dintr'un tată ca acela pe care l'a avut M. S. Regina, un profund cugetător și autor a prețioase opere filozofice, și dintr'o mamă iubitoare, blândă și miloasă, să nască o comoră atât de neprețuită, cum este M. S. Regina.

Încă dela vârsta de 10 ani Carmen Silva a început să scrie mici poezii în care cânta impresiunile pe care i le făceau încântătoarele tablouri ale locurilor în care văzuse lumina zilei.

La 12 ani a scris nuvele, iar la 15 ani a încercat genul dramatic.

Dragostea ce simțea ea pentru castelul în care se născuse și odășita ei în care admira farmecele incomparabile ale naturii, de unde privea cum trec vapoarele pe undele Rinului și se pierd la depărtare, este de nedescris.

Când a părăsit Carmen Silva casa părintească, pentru a se duce la Berlin, a simțit un gol imens în sufletul ei de copil, iar la întoarcere a plâns de bucurie.

În voiajul pe care Carmen Silva l'a făcut la Berlin a cunoscut întâia oră pe ofițerul Carol de Hohenzollern într'o împrejurare ciudată.

Pe când zburdalnica copilă scobora o scară sărind câte 2-3 trepte, a alunecat și era să cadă dacă tinerul ofițer din armata prusiană nu ar fi spriguțit-o în vigoasele sale brațe.

După o serie de împrejurări, din care nu putem exclude faptul că tinera princesă într'o convorbire pe care a avut-o cu generalul Moltke, care i-a spus că tinăru Carol „va juca un rol însemnat în istoria lumii și va face să se vorbească mult în jurul lui”, tinăra princesă primește a lua în căsătorie pe principele Carol I. de Hohenzollern, principe al României.

La 1871 M. S. Regina dă naștere unui copil.

Cine oare ar putea arăta mai desăvirșit dragostea ei nemărginită pentru micul copil?

Într'una din poeziile sale, la nașterea ficei sale spune, că e legată de acest sfânt pământ în care a auzit divinul cuvânt de mamă.

Mal departe în poezia sa imploră vânturile să ducă până departe vestea că copilul său i a zis mamă; păsările să cîrpească și să cânte între ele fericirea ei, în sfârșit să se înștiințeze întreaga fire cât e ea de fericită.

Durerea Sa, pierderea acestui scump odor e de asemenea negrăită.

Dl. Tocilescu apoi arată ce a făcut M. S. Regina în războiul dela 78, fapte asupra cărora e inutil să mai insistăm, fiecare bun român cunoscându-le în de ajuns.

În ce privește activitatea poetică a Carmen Silvei, dl. Tocilescu spune că este nelintrecută, și termină prin a enumera toate prețioasele opere literare ale Carmen Silvei spunând apoi că România să aibă încredere în viitorul său când e stăpânită de M. S. Regele Carol I alături de buna și iubitoarea Regină Elisabeta.

Pretinsul plagiat Caragiale.

Se știe că ziaristul C. Ionescu (Caion) în două articole publicate în „Revista Literară” din București a acuzat pe dl. I. L. Caragiale, că ar fi plagiat drama sa „Năpasta” după o piesă ungurească a unui Kemény István.

Dl. Caragiale a răspuns la această îndrăznească acuzare, dând în judecată pe autorul celui articol, precum și pe directorul revistei.

Estă petiția, pe care distinsul literat a înaintat-o Președintelui Curții cu Juri de Ilfov:

Domnule președinte!

Domniul Const. Al. Ionescu, domiciliat în București strada Lucaci 10, și Th. M. Stănescu, domiciliat tot aici strada Arcului 10 — primul ca autor, iar al doilea ca director — în două articole publicate în „Revista Literară”, în numerele dela 30 Noiembrie și 10 Decembrie (numere, pe care le alătură aci) m'au defăimat și calomniat, adăugând la injuriile triviale ce-m'au adresat și afirmațiunea, că eu am furat una din operele mele — drama „Năpasta” — după o lucrare a unui probabil închipuit autor maghiar, Kemény István.

Ca urmare a unei asemenea calomnii, vă rog, domnule Președinte, a cita pe sos numiții domni înaintea Onor. Curții cu Jurați, la cea mai apropiată sesiune, ca să

răspundă în fața justiției de pagubele materiale și materiale, ce mi-au cauzat cu o îndrăzneală ne mai pomenită până astăzi în publicitatea noastră.

Mă înscriu ca parte civilă contra acestor calomnieri cu suma de lei 20.000.

Primiții, etc.

I. L. Caragiale,
autor dramatic, publicist și comerciant, str. Rotari, 15.

Procesul acesta, care promise a fi atât de interesant, este fixat a-și judeca în sesiunea de Martie a Curții cu Jurați de Ilfov.

Vor pleda pentru dl. Caragiale d-nii advocați G. Panu și B. Delavrancea.

Pentru Casa Națională.

Pentru Casa Națională au mai sosit contribuții dela:

Dl. Dr. George Vessa, Socodor	2 cor.
„ Paul Milovan, Arad	1
„ Dimitrie Măteici Biserica Albă	10

Ultima publicație a fost:

Dl. Dr. N. Oncu	20 cor.
„ Traian Vășian	10
„ Dr. Iuliu Mera	5
„ Petru Truția	5
„ Iuliu Herbay	5
„ Dr. Teodor Burdan	2
„ Vasiliu Papp	5
„ Roman Ciogorog	3
„ Sava Raicu	3
„ Iancu Ștefănuțiu	2
„ Axente Secula	2
„ Ioan Bulboacă	3
„ Dr. Ioan Rațiu	2
„ Dr. Ilie Precupaș	2
„ Dr. Ioan Trăilescu	5
„ Dr. Liviu Tămășdan	5
„ Ludovic Fazekas	1
„ Ioan Faur	1
„ Teodor Papp	1
„ Dr. Eugen Șimonca	1
„ Grigore Mladin	3
„ Răssu Șirianu	1
„ Sever Secula	1
„ Petru Simțion	1
„ Ioan Morariu	3
„ I. L. Papp, protosincol	5

Suma totală 110 cor.

PUTEREA OVREISMULUI.

De mai multe zile în Basel Ovreiștii au ținut congres, care s'a terminat la 30 Decembrie.

Între alte chestii ce s'au discutat a fost și banca ovrească pentru colonizare. Scopul acestui bănel este să ducă pe toți Ovreiștii în Palestina. Banca aceasta are milioane la dispoziție.

S'a mai înființat încă un trust: *The Jewish Colonial*, tot cu scopul de mai sus. S'au emis 852, 112 acțiuni, din cari 226.116 au fost deja semnate.

Cu toate acestea Max Nordau, în conferința ce a ținut despre Ovrei, a avut în-

drăzneala să spună că Ovreiștii sunt poporul cel mai sărac din lume. „Îndeosebi în Orient — a zis faimosul critician — conșanțianul nostru trăiesc în miserie și fără nici o misiune” . . .

De altminteri că ce misiune ar voi să îndeplinească onorații percunați, se poate judeca și din cele discutate în congres.

În ultima ședință a congresului cel mai distins Ovrei au propus anume înființarea unei universități ovrești. Venind însă vorba de religie, acești Ovrei, și adică publiciști Buber și Feivel au zis că religia le trebuie Ovreiștilor, pot fi și fără ea.

Dacă nu s'arerau rabinii să facă tapal congresul era gata să primească propunerea spre a da astfel dovadă și mai netăgăduie despre misiunea Ovreiștilor în lume.

Un discurs în „Reichsrath”.

În ședința dela 9 Decembrie, deputatul George baron de Vasilco, a precizat punctul de vedere al partidului român. După aici în traducere partea esențială a discursului d-lui Vasilco, după revista „Parlamentar” din Viena:

„Nu demult un membru al clubului nostru a ținut un discurs, care a fost interpretat în diferite feluri. Colegii Dr. Lupș și-a rostit aici părerea sa individuală că a zis, că noi Românii vom apăra limba administrativă germană chiar și contra Germanilor.

Pentru a nu fi rău înțeles de stimă domni colegi germani, trebuie să relevăm mod înțeles, că noi Românii suntem amici ai limbii germane și ai culturii germane. Trebuie însă să accentuez, că dacă ne-am apăra cu energie și naționalitate noastră, înșiși Germanii ne-ar disprețui și fi vrednici de disprețul lor.

Noi suntem, D-lor, un partid național noi recunoaștem valoarea limbii germane dar nici odată nu putem admite, ca limba noastră românească să fie pusă pe a doua linie.

De aceea trebuie să protestez energic contra presupunerii, care ar preconiza punerea noastră față cu o altă limbă, și că am atribui mai multă îndreptățire altor limbi decât limbii noastre.

Germanii la noi în Bucovina n'au nevoie să fie apărați de noi, n'au nevoie să fie apărați nici chiar de conșanțianul lor țeară, deoarece ce ceea ce ei în alte provincii n'au putut să obțină, la noi au obținut mult fără nici o dificultate. Germanii și noi universitate germană, gimnaziile germane au o școală reală germană întreținută și fondurile religioare gr. orientale, în școli primare limba germană este obiect obligator și în cele mai multe chiar limba țământului.

Ei bine, Domnilor, ce nevoie avem să-i apărăm pe Germani, chiar contra voiei lor? . . .

Mai deunăzi s'au prezentat aici deputații de Ruteni din Bucovina; din acestea a cerut înființarea unui gimnaziu ruten în Wznitz, iar cealaltă înființarea unui gimnaziu ruten în Kozman. Noi, Românii, n'avem nimic împotriva acestor

CLEOPATRA.

ROMAN

HAGGARD RIDER.

VII.

M'am deșteptat și m'am văzut eară în sanctuarul zeiței Izis. Eram întins la pământ. Lângă mine stătea bētrānul preot, depozitar al sfintelor taine. În mână ținea un mare felinar. Se uită la mine și zise:

— S'a luminat de ziuă, și s'a dat, o Harmachis, să vezi aurora renașterii tale. Scoală, Harmachis, seminție regească. . . Nu, să nu-mi spui nimic din câte ai văzut. Scoală, tu ales al maicei creatoare!

M'am sculat și slăbit, abia pășiam alături de el. Ajunserăm ear în aerul curat al dimineții. Amēndoi eram profund impresionați.

Într'un apoi în camera mea și mă culcau să dorm, ear visuri nu-mi turburară somnul. Și nimeni, nici chiar tata, nu m'a întrebat că ce s'a petrecut cu mine.

În cele din urmă s'au sosit; trecuseră trei luni și zece zile dela noaptea în care murisem cu trupul și ajunsese în țara Izisei. Hotărâtă ca să mă așeze — deși în secret — pe tronul țării de jos și de sus. Se adunaseră, pentru acest scop, trei-zece și șapte de fruntași la Abutis, reprezentanți ai tuturor provinciilor și orașelor mari.

Et veniseră mascați în tot felul de haine, unii ca preoți, pelerini, ear alții ca cerșitori.

Între ei era și unchiu Sepa, îmbrăcat ca doctor. I a trebuit mare istețime să nu fie recunoscut de pe glasul său tare. Eu însumi tot de pe voce l'am cunoscut, seara când mă plimbam pe țămul canalului. Venise, zile multe, pe jos, ca să se poată păzi astfel mai bine. Cu câtă profuziune de iubire mă îmbrățișă . . .

Ne întrunirăm, în fine, toți.

Era noapte și porțile bisericii erau încuiate. Nimeni, afară de tata și cei trei zece și șapte șefi nu putu să intre. Mai era doar cu noi preotul bētrān, care mă condusesese în fața Izisei, precum și bētrāna Atua.

Ei se adunară în naia mare a bisericii, pe când eu rămăși singur, îmbrăcat în haine albe, pe coridorul unde se putea citi numele a șapte-zece și șase regi care domniseră încă înainte de dumnezeescul Seti.

Așteptai acolo, în întunec, până ce Amenemhat veni să mă conducă. Mă duse, luminându-mi calea cu un felinar, în fața celor trei-zece și șapte de preoți, șefi și prinți, cari mă așteptau șezând solemn în jilfurile lor cioplite în lemn.

Tronul era la mijloc. În jurul lui preoții, ținând în mână emblemele sfinte și praporii.

Când ajunsei aproape de tron, toți se sculară și se închinară, fără a zice însă o vorbă. Tata mă conduse până la treptele tronului și mi zise încet să mă opresc.

Cu glas tare zise apoi:

— Seniori, preoți și prinți ai țării Chemului, nobili ai țării de jos și de sus!

V'ați adunat în urma chemării ce v'am adresat. Ascultați-mă deci!

Estă, cu formele mai puțin ceremonioase, după-cum ne permit împrejurările grele, vă presint pe prințul Harmachis, care se trage d'a-dreptul din seminția vechilor faraoni ai nefericitei noastre patrii. El este preot al celor mai ascunse taine ale zeiței Izis, domnitor etern al piramidelor dela Memfis și uns a fost ca ceremonial al serbărilor în Oziris.

Este oare cine-va dintre voi, care să aibă sepeștiun cu privire la originea sa?

Sepa răspunde:

— Am examinat însemnările și nicăieri n'am găsit vre-o greșală. . . Es'e din seminția regească, o Amenemhat.

— Și este cine-va între voi, care să tăgăduiască faptul că Harmachis, cu aprobarea zeilor, a fost condus în fața Izisei, că el a văzut calea lui Orizis și că a fost uns mare pontifex al piramidelor dela Memfis și al bisericilor d'acolo.

Se sculă atunci bētrānul preot care-mi fusese conducător în sanctuarul Izisei și zise:

— Na-i nimeni, o Amenemhat. Din propria mea știință știu toate acestea.

— Bine, zise tata. Așadar toate sunt în regulă. . . Și să pășească la mijloc Atua, bētrāna care a fost martoră când înainte de moarte soția mea, împiându se de duhul Hatharilor, a făcut proocie cu privire la prințul Harmachis.

Atua spuse cele-țe știți deja.

— Ați auzit, întreba tata. Și ce vă ziceți că prin glasul soției mele au vorbit?

— Credem, răspunseră toți.

Se sculă Sepa și zise:

— Prințele Harmachis, ai auzit acesteia? Afă acum, că ne-am adunat te încoronăm de rege al țării de sus și de jos, venerabilul tău părinte, Amenemhat abdicând în favorul tău de toate drepturile.

Este adevărat: nu putem denega pompa ce s'ar conveni cu acest prilej, dar totuși totul se face în secret. De sfânt este însă, nespuns, momentul pentru noi. Și știind acesteia, dacă hotărât într'u ale tale, urcă, oh, atunci raon strălucit, treptele tronului și jurământul. . . Mult a suferit Egiptul Grec și dela Romanii, dar noi credem sosit ora eliberării, și pe toți zeii te prinți ilustru, să ne fi izbăvitor. Și douăzeci de mil de viteji credincioși jură să se supună poruncilor tale și un semn așteaptă să sară toți, ca un gur om, pentru-ca s'asvârle în sabie pământ și tronului tău țării să fie viciuse ale tiranilor Egiptului.

Ai pute să refuzi oare, speranță stră, rugarea ce ți o facem? Inimă nu bată oare cu putere de drag patriei? Ai pute să alungi dela tale pahar libertății și să apropii tătutura amară a sclăviei?

dar in numele Românilor au îndrăzni să rog pe înaltul guvern, să binevoască a înființa un gimnaziu românesc în districtul Câmpulungului. Aceasta este o necesitate, deoarece Câmpulungul este foarte îndepărtat de gimnaziul din Suceava și este un district, unde populație rurală este materialicește bine situată — poate singurul finut bine situat în Bucovina — cu toate acestea însă ei își pot întreține copiii numai cu mari sacrificii la gimnaziul din Suceava. Cred prin urmare, că această cerință este foarte legitimă și justă.

A fost în adevăr: necesar, să se facă declarațiunile de mai sus, pentru că după declarațiunea lui Dr. Lupu, ori cine și-ar fi putut forma ideea, că Românii din Bucovina au abandonat lupta pentru limba lor.

NOUTĂȚI.

ARAD, 4 Ianuarie n. 1902.

Emigranți Români. Un lucru rar s'a întâmplat: niște Români din jurul Făgărașului, desigur ademeniți de oameni fără suflet, plecaseră spre America. La Rutka ei au fost însă opriți să meargă mai departe. Ei aveau cu dînșii 3500 coroane, pe care poliția i-a luat și dându-le numai câte 20 coroane, i-a trimis spre casă. Cu acești Români erau și două femei sase.

Să fie astă pățanie de învăț și altora.

Moșia baronului Szentkereszty în mânt românești. Baronul George Szentkereszty fost comite suprem al comitatului Hunedoara, avea o frumoasă moșie, de 400 jugăre, latinsă pe hotarele comunelor Bințiuși și Băcși (lângă Orăștie). Arătorul e chiar pe ambele părți ale drumului de țoară ce duce dela Orăștie spre Bințiuși, Șibot, etc.

Astăzi moșia aceasta, oarecând nemerșască, e proprietate românească: Mult stimatul domn Dr. Ioan Mihu a cumpărat-o săntămănila trecute cu suma de 120.000 coroane. Arător e vre-o 200 jugăre, și vre-o 9 jugăre de vie. Să o folosească la mulți ani în pace și sănătos! Din acest incident „Egyetértés” injură pe Români.

De regretat! Citim în „Secolul ce ne sosește azi:

„In ședința de ieri a Camerei s'a votat cu 47 voturi, contra 18, rețineră calitatea de cetățean român a d-lui George Popovici din Cernăuți, cunoscut ca luptător odinioară pentru cauza națională în Bucovina.”

Ei, desigur, foarte de regretat că un luptător valoros ca dl Popovici nu s'a putut stabili în Bucovina, unde pute să joace un rol decizător.

Isprăvi socialiste. Ziarele maghiare locale primesc din Budapesta următoarele:

Năcazul celor fără lucru ia proporțiuni îngrijitoare. Eri s'au întemplat lucruri cari cu adevărat te sguđuie. Socialiștii au asediat adevă localul asociațiunei industriale; au rupt, spart și nimic tot ce li-a venit în cale; pe cei cari li s'au împotrivit, i-au turtit; p'un om l'au călcat în picioare, încât l'au făcut terci ear pe altul d'asemeni l'au bătut până la moarte. Pe terenul de luptă a rămas un altul rănit mortal ear 5 răniți grav.

Lupta au început-o 30 calfe de brutari, cu bâte groase, la cap cu plumb. S'au năpustit asupra localului industrial din strada Barsay, din invidie, pentru-că biroul acestei asociațiuni procura adevă de lucru mai iute nesocialiștilor, ear bătăușii erau socialiști.

Ei au nimic tot ce au găsit în biurouri.

Pe când a sosit poliția, desastrul era fapt implinit.

Fratele faimosului Kecskeny cu numele Jován, care era și el slujbaș la oficiul de dare în Budapesta, a dispărut din capitală. Foile maghiare spun că va fi dispărut de genă și de multele neplăceri și bănueli din partea poliției.

Dar dacă se va fi dus pe urma fratelui său Victor, ajuns acum undeva în depilină siguranță?!

Necrolog. Sabscrișii cu inima pătunsă de durere anunțăm moartea neuitatului nostru soț, tată și moș George Popovici, fost notar comunal întemplată în 19 Dec. st. v. 1 Ianuarie 1902, după lungi și grele suferințe, în anul 64 al vieții și 40 de ani ai fericii sale căsătorii. Rămășițele pământene ale scumpului defunct se vor așeza spre odihnă vecinică Vineri în 3 Ianuarie st. nou la 11 ore a. m. după ritul bisericii orientale în cimitirul din Sicișu. Sicișu la 1 Ianuarie 1902. Fie-i țărina ușoară! Ved. Ecaterina Popovici născ. Mornaila soția. Dr. George Popovici, Dr. Ioan Popovici, Dr. Alexiu A. Popovici, Cornel Popovici, fi Alexandrina Popovici, Silvia Popovici, Ileana Popovici, Anuța Popovici, fiice. Livia Dr. Popovici n. Popescu, ca noră Gheorghita Popovici, Enea Popovici, Radu Popovici, nepoți.

„Reuniunea de cetire și cântări din Coștei” aranjează un concert împreună cu teatru și petrecere cu joc Mercuri în 26 Decemveie 1901 (8 Ianuarie 1902) adevă a 2-a zi a „Nașterii Domnului” în localul școlii din loc. Prețul de intrare: locul I — 1 Coroană, locul II — 80 bani, locul III — 40 bani. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunei. Suprasolviri și oferte

marinimoase se primesc cu mulțămii și se vor chita pe cale ziaristică. Inceputul la 8 ore seara. Programa. I. concertul: 1. Marș Român, cor bărb. de J. Vidu. 2. La Mijloc de eodru des, I. Dimitrescu. 3. La o rândunică, cor bărb. de C. Dimitrescu. 4. Horă nouă, cor bărb. de N. Stefu. 5. Quadrille, cor bărb. de C. G. Porumbescu. II. teatru: „Arvinte și Pepelea” sau „Cuil din casă” vodevil de Vasile Alexandri. Personajele: 1. Arvinte Ioan Oșteanu, 2. Pepelea Avram Străin, 3. Mandica, nepoata lui Arvinte. N. N. Urmează apoi petrecere de joc.

Impușcat în duel. Ziarele maghiare aduc știrea că la Sibiu s'a întemplat un duel cu sfișit mortal. Dint'o ceartă la cărți, locotenentul de tren Psiliauer a duelat cu locotenentul dela intenđență Weber. Acesta din urmă, deși a tras fără să țintească, a nimerit drept în inimă pe camaradul său, care a murit îndată.

Destituit. Notarul Kotzó Pál din Păacota (c. Arad) a fost dat afară din slujbă, deoarece ce s'a dovedit că el a săvârșit o mulțime de lucruri opite de lege.

Dramă familiară. În Seghedin s'a petrecut o dramă familiară zguduitoare. Conducătorul de locomotivă Iosif Gaugner, certându-se la masă cu tinăra sa soție și a pămuit-o. Ea atunci a plecat de acasă și s'a aruncat înaintea unui tren de persoane care a zărobit-o. În câteva ore a fost moartă.

Moarte în decursul narcotisirii. Pe masa de operație în Viena, au murit două femei în decursul narcotisirii. Una cu numele Aga Winter, femeie de treizeci și patru de ani care a fost operată în spitalul misericordiacilor.

Naufragiu. Vaporul german Klara a suferit naufragiu lângă Halhar pe linia Hainan. A dispărut căpitanul, primul oficer primul și al doilea inginer, patru călători europeni și doisprezece chinezi. Patruzeci și doi călători au fost scăpați de vaporul francez Hanou și i'a dus în Gonkong.

Avis. Redacția „Gurei Satului” ne recearcă să avisăm publicul, că deși cu școala țereă a două numere din urmă s'a făcut întârziere, abonenții vor fi satisfăcuți cu numărul dublu ce vor primi în curând, așa că de sărbători vor avea cu ce să se amuzeze.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 4 Ianuarie. Organul oficios al Cehilor tineri „Hlas Naroda” publică un articol de senzație în care ia poziție încontra Ungariei pledând ca inoioilele ce sunt a se încheia să se facă fără a mai asigura Ungurilor atâtea avantaje.

Editor Aurel Popovici Barciann. Red. respons. Ioan Rusu Sirianu.

Insertiuni și reclame.

De Crăciun cine nu are oare de cumpărat câte ceva?

Și lucruri folositoare și pentru cadouri, întrași și cumpărați, aradanți și de priur, în Bazarul de concurență dela Teatru.

Anunț cetiți pe pagina IV.

Avis.

A apărut și se află de vânzare la administrațiunea tipografiei diecesane din Arad:

„Carte de cetire”

pentru elevii clasei a II-a școlii populare, de învățători: Iuliu Groșoreanu, Iosif Moldovan, Nicolae Ștefu, Nicolae Boșcainu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 40 fileri.

„A-B-C-edarul”

de autorii susnumiți s'a pus sub tipar și în scurt timp va apare ediția III-a îndreptat de nou.

683 1-

CAROL PROBST și SOȚUL

magazin de mode, confecțiuni și trousouri

Arad.

Am urmărit cu atențiune obiceiurile din marile orașe din străinătate și am văzut, că în luna Decemvrie pe boulevarde se îndesue un adevărat potop de lume, mișcând în sus și în jos numeroși cumpărători; ear placate mari așiate în vitrine vestesc: s'a sfișit „Saisonul”, totul se vinde ieftin.

Cea mai mare mișcare se observă în prăvăliile de modă, pentru-că femeia cu idei practice obicnutele cadourii de Crăciun le alege, în mare parte, dintre lucrurile folosite.

Primii și noi acest principiu, din care cauză stofele de mătăsu, stofe pentru rochii, barchete, flanelle, creton și Lawa-Tennis, cu un cavent ori ce articol de modă, rămas din saison, am redus la prețul cel mai minimal.

Că dăm articole bune, dovedește succesul rețutat în anul trecut. Cumpărarea în anul trecut în prăvălia noastră a fost atât de mare, încât în anul acesta am acquirat în-treaga mătăsu a unei case de Lyon; mătăsurile acestea le-am pus în vânzare cu începerea lunii Decemvrie, pe lângă un preț fix care este indicat în vitrinele noastre.

Rugăm foarte mult pe Onor. public și pe vechi noștri clienți cari și până acum la noi și-au procurat cadourile de Crăciun, să ne facă plăcerea a ne visita, ca să avem prilegiul să le arătăm frumoasele și multele noastre mărfuri.

Cu stimă

Carol Probst și soțul,

677 2-3

ARAD, str. Atzél-Péter 3.

Ajunul Crăciunului.

Era în presa Crăciunului. Sunetul grav și sărbătoreșc al clopotelor, se amesteca cu șgomotul mulțimii de pe străzile orașului. Părea ca și când ar striga oamenii cari furnicau încoace și încolo: „Opriți-vel! Pentru ce vă grăbiți așa? Este aceasta o adevărată sărbătoare. Astăzi s'a născut Mesia; fiți dar gata să primiți pe micul Iesus în inimile voastre.”

Oamenii auzeau glasul clopotelor, însă puțin îl înțelegeau; pentru cei mai mulți, Crăciunul era o sărbătoare pentru daruri, și așa derind și cumpărând uitau, că a cui naștere o serbează astăzi.

Și așa, fuga și înbulzeala oamenilor, era fără sfișit; vânzătorii de prin prăvălii nu erau în stare să servească mulțimea de mușterii, și dela șetrile din piață, nu sau sîns lămpile până noaptea târziu. Ici colo răznea câte o voce răgușită, care își re comanda marfa, sau câte una mișoasă a vreunui tiner neguțator: „Camparați cumpărați melușei!” Printre aceștia se mai amestecau și sunetele de zurgălae dela sanile ce treceau în sbor — demul și doamne îmbrobodiiți în blăni prețioase, servitori încărcati cu pachete, bărbați îmbrăcați în haine sărăcioase, femei copii — toți treceau unul pelângă alți, formând astfel o privește pestriță.

Erau șase ceasuri seara, aproape toți de Crăciun se vânduseră, mai rămăsesse mai puțin frumoși, și aceștia

să vândură cu preț scăzut. Atunci străbătu priore mulțime o tinăra femeie, foarte palidă și întine mână cu sfișta spre ultimul pomioșor: „Ah! mă rog, mă rog, dați-mi-miel!”

Să părea că nimeni nu bagă în seamă vocea rugătoare, și până a pune mâna pe brăduleț, primi un ghiont strănic și fu împinsă fără cruțare de oam-nii ce se aglomerase în jurul văzătorului. Bista femeie, o năpădiră lacrimile; toată după prânza alergase să-și vîndă broderia și să capete o mică samuliță, cât a muncit și a cruțat ca să poată procura o bucurie fetiței ei, și acum să se reîntorcă acasă fără pomioșorul mult dorit! Să mai încercă încă odată, să pătrundă până la el și câteva minute după aceea, să întoarse către casă cu brădulețu în mână. A trebuit să treacă prin multe străzi în grabă, până în fine, abea respirând și tremurând de frig, se opri în fața unei case înalte și de o înfățișare posomorită. Se opri un moment, ca să revie respirarea, apoi urcă scările înguste și întinecosse, până la locuința ei în mansardă. Deschise ușa și ascultă, era liniște în lăuntru. Așa, dară până se va relatoarce Marta, putea să-și aranjeze micile daruri, fără a fi conturbată. Curind după aceasta, pomul de Crăciun sta pe masă, în mijlocul odăii, care pe lângă tot mobilierul sărăcicios îi da totuși o înfățișare plăcută și prețioasă. Un șal călduros, un șoruleț, prăjitură și câteva mere roșii, mai fură în praștiate pe masă, acum iute aprinse luminările, căci D-na Lorenț auzi pașii fetiței sale pe scări.

„Astăzi, da astăzi se va bucura,” gândi șermana femeie, pe când ochii ei castanii și blâni rătăceau dela un obiect la altul și un suris vesel ilumină obrazul ei palid.

Ea nu se asteaptă, și nici nu-și închipue așa ceva, fiind că nu știe că în săptămânile din urmă, am lucrat până noaptea târziu, numai ca să pot câștiga mai mult. Se înțelege, asta m'a obsesit rău, adause oftând, „Inșă am făcut” o plăcere — să simț și copilul meu, că este Crăciun.”

Acum să auzi o ciocnitură la ușă.

„Pot să intru mamă?” strigă Marta și imediat după asta, mica fetiță sta înaintea pomului de Crăciun iluminat de lumini multicolore. O hîl copilei percurseră repede diferitele daruri, însă nici o rază de sinceră bucurie nu se ivi pe fața ei. Mama o privi cu gingăsie, și când vazu că mistica rămâne tot înmărmurită, o întrebă: „Nu te bucuri de loc? tu și-le-ai dorit toate acestea.”

„De sigur mamă”, response Marta, cu ochii plecați în jos, „și îți mulțumesc, pentru toate acestea,” zise esitend.

„Cuvintele acestea n'au venit din inimă, copila mea,” zise mama cu tristeță, „tu nu te poți prefaca, și asta este bine, însă mă doare când văd în fața ta atita desamăgire.” Și să întoarse spre fereastă ca să și șteargă o lacrimă pe furis.

„Dar mamă,” strigă Marta necăjită, „pentru ce plângi, ce și am făcut? Cred că nu pratinzi dela mine, să sar în sus de bu-

curie pentru un șal, pe care și așa trebuia să-l am și pentru câteva luminoare?”

„Ah, nu, nu!” zise șermana femeie cu amărăciune, „trebuie să știu că, munca mea era zădarnică pentru ca să-ți procure o bucurie. Tu uști că alții sunt cu mult mai săraci de cât noi, cari n'au nici măcar un pomioșor și rabdă de foame și frig. Tu te uști numai la cel bogat, pe cari vrei să-i imitezi, și asta este ce te nemulțumește și te face nefericită, atât pe tine cât și pe mine!”

Marta făcu o față supărată și mormăi ceva despre o pereche de ghete; șel puțin atăta pute să aibă și ea.

Mama auzi dar astăzi nu voia ș'o certă și nu voia să-i amintească: nici ale ei, nu erau mai bune, și că șărălele erau prea economicioase, pentru ca să le dea la reparat.

Deci stinse luminările brădulețului, puțin a adunat bucuria — și merse în bucătărie să prepare cina.

În timpul acesta Marta sta la fereastră și își apășăfruntea-i arzătoare de geam.

„Mama e supărată pe mine, încă și asta!” se gândea ea, „sunt eu de vină, dacă nu mă pot bucura de ori ce săcăturs? Atunci pentru-ce mi-a dat D-zeu ochi? Ce să fac dacă vîd că alți copii au de p mie de ori mai mult decăt mine? Haine frumoase jucării și dulcetari, câte nu își cumpără unul într'o asemenea și, dar eu? Și oftă. Trad. de Eugenia Pinciu.

(Va urma).

CREMA MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

I frumuseții!

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

In câte-va zile face să dispară *alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii*. Netezește încrețiturile și ciupiturile de vârstă (bubab), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea *tinără și frumoasă*.

Dr. Mosengeil și Metsger, renumiți profesori, vindecă încrețiturile de pe obraji cu ajutorul masajului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurățenii de piele, ci și încrețiturile, ciupiturile de bubab și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arștei soarelui și a vâretului.

Se poate și ziua întrebuița.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil.

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinirea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustăți Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustăților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la droguerile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Guteri Földes Kelemen, în Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primeștesimpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta mea și marca de fabrică înregistrată!

Ferit-vă de contrafacere!

„Mureșanul“

institut de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 - 43

Direcțiunea.

Băile dr. P. Opre (foste „Katalin“.)

Piața Tökoly, colț cu strada Lazar Vilmos.

Pentru domni și dame.

Modern aranjate: băi de aburi, basini mari cu apă caldă și rece, — băi de vană. Dușuri excelente.

Pentru bolnavi îngrijire și tratament nou, după cele mai noi cuceriri ale științei.

Prețuri moderate.

508 - 25

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceala la mână și picioare, reuma podagră ischias, udului în pat, influinza, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșurirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflișoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficioș oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

624 33-50

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K colțul str. Kálmán.

S'a început târguiala mare pentru Crăciun în cel mai ieftin Bazar de concurență dela Teatru.

(Peste drum de statuia martirilor.)

Nu pot să dau decât un mic extract din inventarul despărțământului atât de bogat și corăspunzător pentru a cumpăra minunate jucării de copii.

Jucării pentru copii.

Păpușă franceză, cu corpul de lemn, mobil, cel mai fin fabricat.

Inălțimea în cm.	15	24	26	28	30	32
	16 cr.	33 cr.	38 cr.	43 cr.	47 cr.	50 cr.

	Dela cr.	Dela cr.
Păpuși îmbrăcate, costumate, cu gust ex-cutate	15	Pușcă, sable, tobă, capelă
Păpuși de piele	45	Pușcă cu două țevi și balonetă
Mașină de fierț, cu vase	15	Mașini de numărat
Mobile de lemn și fer emailat	7	Trăsurice pentru păpușe
Vase de lemn și de tinichea	7	Cal adjustat pentru legănat, 3—5 ani
Domino de os cu 45 petri	43	Cărți cu chipuri, jocuri sociale
Laternă magică	45	Soldați de lemn și zinc
Cuțit cu cvadratură de clăd. Richter-Comet	45	Harmonică de gură și de mână
Cvadratură de lemn	7	Drumuri de fer cu aparat mecanic
Cvadratură în tablouri	30	Paiațe, anim., sortinelob cu mecan. etc.
Serviciul de porțelan	15	Căne, care umblă și latră

Obiecte de lux.

Albumuri pentru cartoline; albumuri, dela 40 cr. Casete arangeate (ocasionale) dela 30 cr. Utensilii pentru fumători, din bronz și obsid, dela 90 cr. Chibritelnițe, scrumziere, sfeșnice, călimări de fer emailat, dela 45 cr. Albumuri de fotografii minunate executate, dela 45 cr. Statuete și vase de flori de porțelan și teracotă, dela 45.

Modă pentru bărbați.

Cămăși albe, lucii, dela 75 cr.; cu cerulețe, dela 94 cr.; colorate de batist cu piepșii moi, dela 97 cr.; de mătasă colorată, exemplare admirabile (ocasional) dela 1 fl. 20 cr. Gulere, dela 10 cr.; manșete albe și colorate, dela 19 cr.; cravate regate și funde din mătăsuri, dela 10 cr.; cravate de mătasă, de legat, dela 24 cr. Ciorapi de iarnă împlețiți, dela 13 cr.; pantaloni de pânză, dela 27 cr.; cămăși de noapte cu cusături colorate, dela 88 cr.; tricouri de iarnă, cămăși, pantaloni, dela 60 cr.

Pentru dame.

Dela cr.	Dela cr.
Cămăși albe	47
Corseturi	45
Bluse de flanel Tennis	83
Halat de noapte pentru dame	85
Șorțuri de satin negru, cu broderie col.	45
Șorțuri albe ajour	16
Șorțuri albastre pentru bucătărie	20
Ciorapi de iarnă negri și colorați	21
Garniture de flanelă (fustă, pantaloni)	1.49

Mănuși împlețite și tricot, dela 20 cr. Batiste de mătasă, cu marginile cusute, cele mai noi modeluri, dusina 1 fl. 80 cr. — Perii de cap, gură, haine, piepteni, umbrela. Săpunuri, creme pentru dinți; geante de călătorie și pentru piașă. Mănuși, ciorapi, cărucioare, pentru copii. Podoabe pentru pereți; ghetă de iarnă, pungă, tabachere, și mil și mil de obiecte nelășitate aici, — cu cel mai estin preț.

Despărțământ special pentru jucării și obiecte de lux cu preț de 7—15 coroane. În cel mai ieftin Bazar de concurență dela Teatru, peste drum de statuia martirilor.

682 1-3